

HRVATSKI SABOR
Odbor za gospodarstvo
KLASA: 022-03/22-01/12
URBROJ: 6521-6-22-
Zagreb, 9. ožujka 2022.

D.E.U. br. 21 / 020

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

PREDMET: Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stranim subvencijama kojima se narušava unutarnje tržište COM (2021) 223 - D.E.U. br. 21/020
- mišljenje,

Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je na 33. sjednici održanoj 9. ožujka 2022. godine razmotrio Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stranim subvencijama kojima se narušava unutarnje tržište COM (2021) 223, koje je predsjedniku Odbora za gospodarstvo, sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, dostavio predsjednik Odbora za europske poslove, aktom od 24. siječnja 2022. godine.

Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske, usvojila je predmetno Stajalište, Zaključkom: Klasa: 022-03/21-07/470, Urbroj: 50301-21/22-21-3 na sjednici održanoj 13. prosinca 2021. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je predstavnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, koje je jedan od nositelja izrade stajališta, uz Ministarstvo financija, Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (Uprava za gospodarske poslove i razvojnu suradnju, Sektor za trgovinsku politiku).

Kako bi istražila pitanje narušavanja unutarnjeg tržišta Europske unije, odnosno neravnopravnih tržišnih uvjeta uzrokovanih stranim subvencijama, Europska je komisija u lipnju 2020. godine donijela Bijelu knjigu o izjednačavanju uvjeta u pogledu stranih subvencija, COM (2020) 253 final. S obzirom na to da je utvrđeno da su poduzetnici koji obavljaju gospodarsku djelatnost u Europskoj uniji bez subvencija u nepovoljnijem položaju u odnosu na korisnike stranih subvencija, jer ne postoji režim kontrole stranih potpora niti posebna pravila Europske unije za otklanjanje učinaka narušavanja unutarnjeg tržišta, Europska komisija pripremila je Prijedlog uredbe o stranim subvencijama kojima se narušava unutarnje tržište. Njime se predlaže rješavanje pitanja stranih subvencija koje nisu obuhvaćene pravilima Europske unije o državnim potporama, kontroli koncentracija i protumonopolskim pravilima, odnosno dopunjaju se postojeća pravila tržišnog natjecanja.

Europska komisija je predstavila ovaj Prijedlog uredbe na sastanku Radne skupine za tržišno natjecanje 20. svibnja 2021. Prvi djelomični kompromisni tekst Prijedloga uredbe predstavljen je za vrijeme francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije. Konačan tekst Prijedloga uredbe trebao bi biti predstavljen sredinom ožujka. Kompromisnim tekstrom iz

francuskog predsjedanja predlaže se da Europska komisija objavi smjernice u primjeni članka kojim se odreduje ravnoteža između negativnih učinaka stranih subvencija u smislu narušavanja unutarnjeg tržišta i pozitivnih učinaka na razvoj gospodarskih djelatnosti. Kompromisnim tekstom uveden je minimalni prag od 5 milijuna eura za financijske doprinose u posljednje tri godine ispod kojeg nema obveze notifikacije u javnoj nabavi, skraćeni su rokovi za istragu od strane Europske komisije u postupcima javne nabave sa 60 i 200 dana na 30 i 150 dana, predviđeno je izuzeće od obveze notifikacije u javnoj nabavi u slučaju provedbe pregovaračkog postupka zbog žurnosti. Predlaže se da Europski sud ima neograničenu jurisdikciju nad odlukama Europske komisije kojima je izrečena novčana kazna, predlaže se da se Uredba ne primjenjuje na ugovore o javnoj nabavi koji su dodijeljeni ili postupke javne nabave koji su pokrenuti prije datuma primjene ove Uredbe. Rok za primjenu ove Uredbe povećan je na 12 mjeseci.

Uredba je strukturirana na način da ima 48 članaka i 7 poglavlja.

Naglasak na Odboru za gospodarstvo je stavljen na prva tri poglavlja. U poglavlju 1. utvrđuje se kada će se smatrati da postoji strana subvencija, pod kojim se uvjetima smatra da se njome narušava unutarnje tržište i kojim se vrstama subvencija najvjerojatnije može narušiti tržišno natjecanje. Poglavljem 2. uređuje se ispitivanje subvencija po službenoj dužnosti. Njime se utvrđuje da Europska komisija može na vlastitu inicijativu ispitati informacije iz bilo kojeg izvora o navodnim stranim subvencijama kojima se narušava tržišno natjecanje. U slučaju da predmetni poduzetnik ne surađuje, Europska komisija može donijeti odluku na temelju dostupnih činjenica. Može izreći novčane kazne i odrediti periodične penale. Može opozvati prethodnu odluku i donijeti novu odluku, ako poduzetnik postupa protivno svojim obvezama ili ako se čini da se prethodna odluka temeljila na netočnim, nepotpunim ili obmanjujućim informacijama. Poglavljem 3. sadržava posebna pravila za koncentracije. Njime se posebno utvrđuju uvjeti pod kojima se smatra da se stranom subvencijom u koncentraciji narušava unutarnje tržište i propisuje se kada treba podnijeti prijavu o koncentraciji.

Republika Hrvatska načelno podržava Prijedlog uredbe te smatra da njezina provedba ne bi smjela uzrokovati dodatno administrativno opterećenje, posebno malim i srednjim poduzećima, ali i javnim tijelima (naručiteljima) niti dovesti do značajnog produljenja postupaka javne nabave u kojima će se ocjenjivati učinci strane subvencije.

Kad su u pitanju zaštita unutarnjeg tržišta i privlačenje stranih investicija, važno je zadržati uravnoteženi pristup u cilju djelotvorne uspostave jednakih uvjeta i poštenog tržišnog natjecanja za sve dionike. Republika Hrvatska podržava Europsku komisiju kao isključivog provoditelja ove Uredbe, a mjere za otklanjanje narušavajućih učinaka moraju biti usmjerene na transakcije u kojima strane subvencije imaju najveći negativni učinak na unutarnje tržište kako bi provedba Uredbe u praksi bila brza i učinkovita. Također, podržava predviđene pragove za prijavu za koncentracije iz članka 18. te predviđene pragove za prijavu u postupcima javne nabave iz članka 27. Prijedloga uredbe. Dodatno Republika Hrvatska smatra da Prijedlog mora biti koherentan s drugim važećim aktima na međunarodnoj razini i razini Europske unije, ali i onima koji su u postupku usvajanja.

U raspravi je pojašnjeno da se pod pojmom strane subvencije podrazumijevaju subvencije koje poduzetnicima koji se bave gospodarskom djelatnošću u Europskoj uniji dodjeljuju tijela trećih zemalja (koje nisu članice Europske unije).

Ovim Prijedlogom će se osigurati ravnopravni uvjeti na cijelom unutarnjem tržištu. Pozdravlja se angažman Europske komisije, koja će biti isključivo nadležna za primjenu ove Uredbe.

Nakon provedene rasprave Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je jednoglasno sa 10 (deset) glasova „ZA” odlučio predložiti Odboru za europske poslove Hrvatskoga sabora sljedeće

M I Š L J E N J E

Podržava se Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stranim subvencijama kojima se narušava unutarnje tržište COM (2021) 223

PREDsjEDNIK ODBORA
Zarko Tušek
Zarko Tušek